MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-8 ta' Ottubru, 2010

Citazzjoni Numru. 288/2005

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat iċ-ċitazzjoni ppreżentata fis-26 ta' Awissu 2005 li permezz tagħha l-attriċi esponiet bir-rispett:

Illi l-kontendenti żżewġu ċivilment fid-dsatax (19) ta' April 2004 skond kif jirriżulta miċ-ċertifikat taż-żwieġ esebit maċ-ċitazzjoni bħala Dokument A;

Illi dan iż-żwieġ bejn il-kontendenti huwa null, billi ma nħoloqx kuntratt validu ta' żwieġ u dan peress li l-istess kuntratt kien vizzjat minħabba difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa u fuq id-drittijiet u

dmirijiet essenzjali tagħha da parti tal-konvenut, u dana kif dispost fis-sub-inċiż (1) (d) tal-artikolu 19 tal-Kap 255, kif ukoll peress illi l-kunsens da parti tal-konvenut inkiseb bl-esklużjoni pożittiva ta' wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa u dana kif dispost fis-sub-inċiż (1)(f) tal-artikolu 19 tal-Kap 255;

Jgħid għalhekk il-konvenut għar-raġunijiet premessi għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fid-dsatax ta' April 2004 huwa null u bla effett legali u dan kif previst fl-artikoli 19 (1) (d) u 19 (1) (f) tal-Kap 255;

2. Konsegwentement tordna li dina n-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li minn issa huwa nġunt in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda;

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut, ippreżentata fl-4 ta' Novembru 2005, li permezz tagħha eċċepixxa:

1. In-nullita' taċ-ċitazzjoni peress li ż-żewġ difetti kif ravviżati fis-sub-inċiż 1 (d) u fis-sub-inċiż 1 (f) tal-artikolu 19 tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta' Malta ma jistgħux jikkoeżistu fir-rigward tal-kunsens tal-istess persuna.

2. Illi bla preġudizzju għall-ewwel eċċezzjoni, l-ebda waħda mid-difett għall-kunsens taż-żwieġ li qiegħda taddući l-attriċi bħala bażi għad-dikjarazzjoni ta' nullita' taż-żwieġ bejn il-partijiet ma tirriżulta fil-konfont tal-eċċipjenti.

3. B'riserva ta' eċċezzjonijiet ulterjuri li jkunu ammissibbli skond il-ligi.

Rat il-lista tax-xhieda;

Rat l-atti proċesswali;

Rat l-affidavits tal-attriċi u tax-xhieda prodotti minnha, kif ukoll dawk tal-konvenut

Rat il-verbal tas-seduta tat-18 ta’ Ġunju 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fid-19 ta’ April 2004 bażi tal-artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenut qed jikkontesta t-talba, u kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin: *“F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.”* (**“Anna Tonna vs Alexander Tonna” –** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

Illi l-artikoli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta’ xi parti li jkun b’difett serju ta’ diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b’anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Illi mill-provi mressqa jidher li l-konvenut issikka lill-attriċi biex jiżżewġu sa mill-2003 u sakemm iżżewġu sena wara kienu ltaqgħu biss xi tnax-il darba. Kif iżżewġu mill-ewwel għexu separati fis-sens li għalkemm marru joqogħdu f'appartament l-Imsida, raqdu fi kmamar separati. Kif iżżewġu l-ewwel ħaġa li għamel il-konvenut kien li qalilha biex imorru flimkien id-depot tal-Pulizija biex jirregolarizza s-sitwazzjoni tiegħu. Sa Novembru tal-2004 kienu ġja' sseparaw *de facto*. Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża **"Joseph Zammit vs Bernardette Zammit" –** (27 ta' Jannar 2006);

"Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili, u ċjoe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti tal-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni, u ċjoe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

Rigward id-dispożizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi ppruvat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument tal-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-dispożizzjoni

tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasiżżat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Illi fil-kawża **"Nicholas Agius vs Rita Agius" –** (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: *"B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ."* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi **"Angela Spiteri vs Joseph Spiteri" –** (4 ta' Novembru, 1994), **"Robert Attard vs Josephine Attard" –** (18 ta' Ottubru, 1995), u **"Janet Portelli vs Victor Portelli" –** (14 ta' Awissu, 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **"Mario Mizzi vs Maris Mizzi" –** (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li: *"Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."*

Illi kollox ma' kollox il-Qorti tħoss li l-provi mressqa mill-attriċi huma suffiċjentement konvinċenti biex il-Qorti tilqa' t-talba tagħha, ċertament a bażi tas-sub-inċiżi msemmija. L-affidavit xott tal-konvenut ma huwa kredibbli

xejn u huwa ċar għall-Qorti li kulma ried kien li jirregolarizza s-sitwazzjoni tiegħu f'Malta.

Għalhekk il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fid-19 ta' April 2004;

Spejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------